

lijking van een convergerende economische politiek in de Gemeenschap en daarmee ook tot een verbetering

van de sociaal-economische samenhang van de Gemeenschap.

Gedaan te Brussel, 27 februari 1991.

*De Voorzitter
van het Economisch en Sociaal Comité*

François STAEDLIN

Advies over het voorstel voor een verordening (EEG) van de Raad inzake de beoordeling en de beperking van de milieurisico's van bestaande stoffen⁽¹⁾

(91/C 102/12)

De Raad heeft op 3 oktober 1990 besloten, overeenkomstig artikel 100 A van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, het Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het bovengenoemde voorstel.

De Afdeling voor milieu, volksgezondheid en consumentenvraagstukken, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 8 februari 1991 opgesteld. Rapporteur was de heer Vidal.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 284e zitting (vergadering van 28 februari 1991) het volgende advies uitgebracht, dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

Het Comité gaat in het algemeen akkoord met de beweegredenen die aan deze ontwerpverordening ten grondslag liggen, maar wenst wel de volgende opmerkingen te maken.

1. Inleiding

1.1. Het doel van dit op artikel 100 A gebaseerde voorstel is, procedures in het leven te roepen waarmee in de gehele Gemeenschap op gelijke wijze gegevens over bestaande chemische stoffen kunnen worden verzameld, en de aan die stoffen verbonden risico's voor milieu en volksgezondheid kunnen worden beoordeeld en beperkt.

1.2. Het Commissievoorstel vloeit voort uit de doelstellingen van het Vierde milieu-actieprogramma, en is in overeenstemming met de door het Comité in zijn advies hierover gedane aanbevelingen⁽²⁾, alsmede met hetgeen hierover in zijn advies over de zesde wijziging van Richtlijn 67/548/EEG in verband met de afbakening van het toepassingsgebied uitdrukkelijk is gezegd⁽³⁾.

1.3. In het laatstgenoemde advies (paragrafen 1.5 en 1.6) betreunde het Comité nl. dat het toepassingsgebied van Richtlijn 67/548/EEG inzake de meldingsplicht beperkt bleef tot nieuwe stoffen, en pleitte het voor uitbreiding tot alle gevaarlijke stoffen.

1.4. Het huidige voorstel is van toepassing op de ongeveer 100 000 chemische stoffen die op 18 september 1981 in de Gemeenschap in de handel waren en vermeld stonden in de EINECS (Europese inventaris van in de handel bestaande chemische stoffen).

1.5. Aangezien het — zoals de Commissie in de Toelichting stelt — onmogelijk zou zijn, gegevens over alle bestaande chemische stoffen te verzamelen en tegelijkertijd de daaraan verbonden risico's te beoordelen, wordt een stelselmatige en stapsgewijze aanpak voorgesteld, waarbij wordt begonnen met chemische stoffen waarvan meer dan 1 000 ton per jaar per producent of importeur wordt geproduceerd of ingevoerd, en vervolgens ook de chemische stoffen aan de beurt komen

⁽¹⁾ PB nr. C 276 van 5. 11. 1990, blz. 1.

⁽²⁾ PB nr. C 180 van 8. 7. 1987, paragraaf 2.3.3.

⁽³⁾ PB nr. C 114 van 11. 5. 1977, paragrafen 1.5 en 1.6.

waarvan tussen 10 en 1 000 ton per jaar per producent of importeur wordt geproduceerd of ingevoerd.

1.6. Als van een chemische stof per jaar minder wordt geproduceerd of ingevoerd dan hierboven wordt vermeld, vinden de gegevensverzameling en de risicobeoordeling per afzonderlijk geval plaats.

1.7. Op grond van de door fabrikanten en importeurs doorgegeven en door de Commissie verzamelde gegevens, zullen door een Beheerscomité in overleg met de Commissie „prioriteitslijsten” worden opgesteld (procedure II a). De criteria voor het bepalen van wat een prioritaire stof is, worden vooralsnog niet nader aangegeven; het Beheerscomité zal met het uitwerken daarvan worden belast.

1.8. Vervolgens zullen de werkzaamheden in verband met de op de prioriteitslijst geplaatste stoffen onder de lid-staten worden verdeeld; op die manier wordt de op dit gebied reeds opgedane ervaring benut en wordt nieuw onderzoek in dezen aangemoedigd. Voor iedere stof wordt een rapporteur aangewezen die ermee wordt belast de risico's te beoordelen en adequate aanbevelingen te doen.

1.9. Dergelijke aanbevelingen moeten de Commissie voorgelegd, en overeenkomstig de in artikel 1 neergelegde procedure op communautair niveau goedgekeurd worden. Het resultaat van de risicobeoordeling alsmede de eventuele goedgekeurde aanbevelingen dienen in het *Publikatieblad* te worden opgenomen (artikel 8).

1.10. Indien nodig zal de Commissie aan de hand van deze aanbevelingen communautaire maatregelen voorstellen in het kader van Richtlijn 76/769/EEG⁽¹⁾ inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van gevaarlijke stoffen, of in het kader van andere bestaande communautaire regelingen (artikel 8, lid 5).

2. Algemene opmerkingen

2.1. Het Comité wijst er nogmaals op dat het het allergrootste belang hecht aan maatregelen die ten doel hebben ervoor te zorgen dat de risicobeoordeling van en het toezicht op bestaande stoffen op een goede gegevensverstrekking en een doeltreffende controle berusten. Alleen zo kan aan mens en milieu een goede bescherming worden geboden.

2.2. Het Comité is het ermee eens dat de Commissie de verordening als instrument heeft gekozen: een verordening biedt nl. de zekerheid dat het verzamelen en beoordelen van de gegevens over chemische stoffen in de gehele Gemeenschap volgens geharmoniseerde methoden en procedures plaatsvindt, waardoor concurrentievervalsing en versnippering van de EG-markt van chemische producten kan worden voorkomen.

2.3. Het Comité stelt echter bezorgd vast dat momenteel in niet minder dan vijf lid-staten (Ierland, Spanje, Portugal, Griekenland en Luxemburg) geen specifieke wetgeving ter zake bestaat. Het adviseert de Commissie dan ook, deze lid-staten te steunen bij de invoering van de onderhavige regeling, zodat een coherente toepassing van de verordening gewaarborgd is.

2.4. Tegen de achtergrond van het subsidiariteitsbeginsel beveelt het Comité aan, de lid-staten van meet af aan actief bij de systematische gegevensverzameling te betrekken, zodat de verordening maximaal effect sorteert. In dit verband kan men zich afvragen of de gegevens niet beter aan de bevoegde nationale instanties worden verstrekt en aan de Commissie worden meege-deeld, te meer daar de nationale instanties zelf op de naleving van de verordening moeten toezien en eventueel sancties moeten opleggen (artikel 13).

2.5. In overeenstemming met het advies over de zevende wijziging van Richtlijn 67/548/EEG⁽²⁾ wijst het Comité er nogmaals op dat het door de Commissie voorgestelde programma moet worden opgenomen in de huidige in het kader van het UNEP (Milieuprogramma van de Verenigde Naties), de WGO (Wereldgezondheidsorganisatie), het IPS (Internationaal programma voor veiligheid van chemische producten), en vooral de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) ondernomen internationale werkzaamheden op het gebied van chemische stoffen. Daardoor kunnen overlappingsen worden voorkomen, en kunnen de beperkte middelen via een internationale verdeling van de met de risicobeoordeling gepaard gaande werklust optimaal worden benut.

2.6. Het Comité dringt er derhalve bij de Commissie op aan, het in de Inleiding bij haar voorstel genoemde voornemen om actief aan het OESO-programma deel te nemen, in daden om te zetten. Zodoende kan de Gemeenschap door een waardevolle inbreng van kennis en ervaring en de in eigen huis vastgestelde normen en voorschriften ertoe bijdragen dat deze wereldwijd worden aanvaard.

2.7. Het Comité is van oordeel dat het systematisch verzamelen van de beschikbare gegevens over in grote hoeveelheden geproduceerde of geïmporteerde chemische stoffen een zware en ingewikkelde opdracht voor het bedrijfsleven betekent. Met het oog op een zo nauwkeurig en volledig mogelijke gegevensverzameling dringt het Comité er dan ook bij de Commissie op aan, de voorgestelde termijnen opnieuw te bekijken in het licht van de situatie in de lid-staten en de problemen i.v.m. de verschillende stoffen. Een langere periode dan de in artikel 3 van de ontwerp-verordening voorgeschreven zes maanden zou moeten worden overwogen, zodat bevredigende en betrouwbare resultaten kunnen worden bereikt alvorens de in artikel 13 genoemde sancties worden opgelegd.

2.8. De door de Commissie voorgestelde etappegewijze benadering op basis van de hoeveelheid geprodu-

⁽¹⁾ PB nr. L 262 van 27. 9. 1976, blz. 21.

⁽²⁾ PB nr. C 332 van 31. 12. 1990.

ceerde of ingevoerde stof biedt niet noodzakelijkerwijs alle nodige garanties, daar er geen enkel verband bestaat tussen hoeveelheid en gevaar.

2.9. Het Comité neemt nota van de in artikel 6, lid 2, opgenomen verplichting, onmiddellijk melding te maken van nieuwe gegevens omtrent een verhoging van het risico dat een bepaalde stof met zich meebrengt. Het vraagt zich af of dit een voldoende tegenwicht voor het louter kwantitatieve criterium vormt.

2.10. Ten einde de werklast te verminderen en de werkzaamheden m.b.t. de gevaarlijkste stoffen te bespoedigen, zou de mogelijkheid moeten worden nagegaan; in een eerste fase chemische produkten die algemeen als onschadelijk bekend staan of waarvan men goed op de hoogte is van het eraan verbonden risico, van de gegevensverzameling uit te sluiten; er zou in dat geval een lijst van uitzonderingen moeten worden opgesteld, zonder dat deze produkten overigens als risicoloos worden gekenmerkt.

2.11. Het Comité wijst erop dat t.a.v. stoffen die onder internationale programma's vallen overlappingen vermeden moeten worden. Tevens stelt het Comité met genoegen vast dat binnen de OESO wordt samengewerkt om — met behulp van de informatica — eenheid te brengen in de formulieren voor gegevensverzameling.

2.12. Het Comité is bezorgd over het feit dat de bepalingen van de onderhavige verordening kunnen leiden tot buitensporig veel proeven op dieren, hetgeen zou kunnen botsen met Richtlijn 86/609/EEG inzake de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke experimenten worden gebruikt. Het is dan ook raadzaam, zo veel mogelijk wetenschappelijke resultaten te benutten die reeds zijn verkregen met niet-gestandaardiseerde onderzoeksmethoden, „screening tests” en andere betrouwbare alternatieve methoden.

2.13. Het Comité beveelt ten slotte aan dat de bereidheid tot medewerking die de betrokken bedrijfspgroeperingen [zoals de Europese Raad van de bonden van de chemische nijverheid (CEFIC), Oil Companies' International Study Group for Conservation of Clean Air and Water in Europe (CONCAWE), EUROMETAUX, e.a.] met het oog op de coördinatie van de gegevensverzameling hebben getoond, zo goed mogelijk te baat wordt genomen; zo kan het de individuele fabrikanten en importeurs bij het verstrekken van gegevens iets gemakkelijker worden gemaakt. Het is wenselijk, de contacten die reeds in het kader van het in artikel 11 genoemde Beheerscomité zijn gelegd, te verstevigen.

2.14. Ten aanzien van de aan de Commissie krachtens de artikelen 8 en 11 geboden mogelijkheid om fabrikanten en importeurs te vragen, aanvullend onderzoek naar de risico's van een stof voor mens en milieu te verrichten, acht het Comité het dringend geboden dat het in artikel 11 genoemde Beheerscomité deskundigen van de betrokken partijen (producenten en importeurs, vertegenwoordigers van de werknemers,

consumentenverenigingen) raadpleegt om op wetenschappelijke gronden te besluiten of zulk onderzoek ook werkelijk nodig is.

2.15. Tot slot beveelt het Comité aan, ten aanzien van gegevens die bij bekendmaking vanuit commercieel oogpunt aanzienlijke negatieve gevolgen zouden kunnen hebben, de vertrouwelijkheid maximaal te beschermen. Anderzijds dringt het aan op de grootst mogelijke transparantie, uitgaande van Richtlijn 90/313/EEG⁽¹⁾ over de vrije toegang tot informatie m.b.t. het milieu; in dit verband wijst het Comité erop dat Richtlijn 90/313/EEG geen vertrouwelijke behandeling uitsluit van gegevens die, in uitzonderlijke gevallen, schadelijke gevolgen voor de handel kunnen hebben, zoals de naam van de fabrikant of de importeur, of bepaalde fysisch-chemische gegevens betreffende de betrokken stof, die thans in artikel 12, lid 1, van de ontwerp-verordening uitdrukkelijk zijn uitgezonderd (vgl. artikel 3 van Richtlijn 90/313/EEG).

3. Bijzondere opmerkingen

3.1. Artikel 2

3.1.1. De begrippen „stoffen” en „preparaten” zouden nauwkeuriger moeten worden omschreven; op grond van de huidige definities zouden namelijk bepaalde in de EINECS-inventaris opgenomen stoffen als preparaten kunnen worden beschouwd.

De definities in artikel 2 hangen nauw samen met die van Richtlijn 67/548/EEG; de begripsomschrijving zou dan ook in samenhang met de wijziging van deze richtlijn moeten worden behandeld.

3.1.2. De definitie van „invoer” houdt in dat de verordening geen betrekking heeft op stoffen voor eigen gebruik die van buiten de Europese Gemeenschap worden ingevoerd. „Productie” is echter zo gedefinieerd dat voor eigen gebruik geproduceerde stoffen wel onder de verordening vallen.

Hier is dus sprake van een gebrek aan samenhang: in het ene geval wordt slechts over aan derden ter beschikking gestelde stoffen gerept, terwijl in het andere geval ook de stoffen die de fabriek niet verlaten, in aanmerking worden genomen.

Aangezien deze verordening op de EINECS is gebaseerd, zou het beter zijn, halffabrikaten die wél worden geproduceerd maar niet op de markt worden gebracht, terzijde te laten.

De definitie van „productie” zou dan ook als volgt moeten luiden:

„productie: de vervaardiging van stoffen bestemd om in vaste, vloeibare of gasvorm op de markt te worden gebracht;”.

⁽¹⁾ PB nr. L 158 van 23. 6. 1990.

De definitie van „invoer” maakt evenmin duidelijk of stoffen die worden ingevoerd om ze in preparaten te verwerken, onder deze omschrijving vallen. Om duidelijk te maken dat dit wel het geval moet zijn, zou de definitie van „invoer” als volgt moeten worden gewijzigd:

„Invoer: de levering of het ter beschikking stellen aan derden (als stof of verwerkt in preparaten) van niet uit het communautaire douanegebied afkomstige stoffen;”.

3. Artikel 3

3.2.1. Elke fabrikant of importeur die „in de periode van drie jaar welke aan de vaststelling van deze verordening voorafgaat” ten minste éénmaal meer dan 1 000 ton per jaar heeft geproduceerd resp. ingevoerd, dient de bedoelde informatie te verstrekken. Het Comité stelt voor, aan het woord „voorafgaat” toe te voegen: „of erop volgt”; daardoor wordt vermeden dat fabrikanten of importeurs die een in de EINECS opgenomen stof voor het eerst produceren resp. invoeren na de vaststelling van deze verordening, ontsnappen aan registratie en daardoor niet bijdragen aan de kosten van eventueel later onderzoek. In de artikelen 4.1 en 4.2 zou een soortgelijke wijziging moeten worden aangebracht.

3.2.2. Overeenkomstig de in paragraaf 2.7 gemaakte opmerkingen, stelt het Comité voor, de termijn van zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening voor het verstrekken van gegevens, opnieuw te bekijken.

3.2.3. Een andere mogelijkheid is, te bepalen dat de onder a), b), c) en d) genoemde gegevens éérst dienen te worden verstrekt, en dat voor de overige gegevens een langere termijn wordt vastgesteld.

3.2.4. In de laatste alinea zou verduidelijkt moeten worden, wat er onder „gemakkelijk kunnen worden verkregen” wordt verstaan.

3.3. Artikel 4

3.3.1. De in paragraaf 3.2.1 gemaakte opmerking geldt ook voor artikel 4.

3.3.2. Ten aanzien van de termijnen voor het verstrekken van gegevens over stoffen waarvan minder dan 1 000 ton per jaar wordt geproduceerd of ingevoerd, wil het Comité de aandacht erop vestigen dat het hier om een veel groter aantal ondernemingen gaat, merendeels middelgrote en kleine bedrijven, die niet altijd toegerust zijn om dit soort gegevens te verzamelen en te verstrekken, en daarvoor dan ook hulp nodig hebben.

3.4. Artikel 6, lid 1 a)

3.4.1. Gedacht moet worden aan de mogelijkheid dat de leverancier niet weet dat de stof op een nieuwe

manier wordt toegepast. De tekst zou dan ook als volgt gewijzigd moeten worden:

„a) de leverancier kennis heeft van een nieuwe toepassing waardoor...”

3.5. Artikel 6, lid 2

3.5.1. In overeenstemming met de opmerking in paragraaf 2.9 dient hier te worden toegevoegd dat de meldingsplicht los staat van de geproduceerde of ingevoerde hoeveelheid.

3.6. Artikel 8

3.6.1. Artikel 8, lid 1

De noodzaak van nadere inlichtingen en/of aanvullend onderzoek moet naar behoren worden aangetoond.

3.6.2. Artikel 8, lid 2

Bij het vaststellen van de termijn moet rekening worden gehouden met het tijdrovende karakter van het te verrichten onderzoek en van de bibliografische naspeuringen.

3.7. Artikel 9

3.7.1. Artikel 9, lid 2

In plaats van „...alle beschikbare informatie te verstrekken...” dient de tekst te luiden: „...alle beschikbare, voor een risicobeoordeling relevante informatie te verstrekken...”

3.7.2. Artikel 9, lid 4

In het geval dat sommige fabrikanten wél nadere inlichtingen over een stof verstrekken en andere niet, moet duidelijk worden vastgelegd of alle fabrikanten dan al dan niet verbod krijgen om deze stof op de markt te brengen.

3.8. Artikel 12

3.8.1. Dit artikel moet in het algemeen stroken met de bepalingen inzake vertrouwelijkheid die de Raad momenteel in verband met de zevende wijziging van Richtlijn 67/548/EEG voorbereidt. Er moet beroep tegen de besluiten van de bevoegde instantie mogelijk zijn.

3.9. Artikel 13

3.9.1. Ook in dit geval moet beroep mogelijk zijn.

3.10. Bijlage II

3.10.1. Formulier voor gegevens over bestaande stoffen, punt 1.19 — Gebruikspatronen, in percenten:

Enkele belangrijke toepassingen ontbreken, waardoor een groot deel van de produkten buiten de opgesomde gebruikspatronen zullen vallen. Andere belangrijke gebruiksvormen, zoals „brandstof”, zouden aan de lijst moeten worden toegevoegd.

3.11. De verordening is niet duidelijk ten aanzien van stoffen die in de EINECS hetzelfde nummer hebben,

maar waarvan de gegevens kunnen verschillen, bijvoorbeeld stoffen die in verschillende aggregaatstoestanden op de markt kunnen worden gebracht en die dus verschillende fysische eigenschappen kunnen vertonen. Een ander voorbeeld is een stof die tegelijkertijd wordt geproduceerd en geïmporteerd. Er moet duidelijk worden vastgelegd of in dit soort gevallen ook meer formulieren moeten worden overgelegd.

Gedaan te Brussel, 28 februari 1991.

De Voorzitter

van het Economisch en Sociaal Comité

François STAEDLIN

Advies over het voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de rendementseisen voor nieuwe olie- en gasgestookte centrale-verwarmingsketels⁽¹⁾

(91/C 102/13)

De Raad heeft op 13 november 1990 besloten, overeenkomstig artikel 100 A van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, het Economisch en Sociaal Comité om advies te vragen over het bovengenoemde voorstel.

De Afdeling voor energie, nucleaire vraagstukken en onderzoek, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 5 februari 1991 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Frandi.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 284e zitting (vergadering van 28 februari 1991) het volgende advies uitgebracht, dat met een grote meerderheid van stemmen (8 stemmen tegen, 12 onthoudingen) is goedgekeurd.

1. Algemene opmerkingen

Het Comité staat in beginsel positief tegenover het voorstel van de Commissie, maar plaatst hierbij toch wel enkele kanttekeningen. Het hoopt dat de Raad deze bij zijn besluitvorming zal meenemen.

1.1. Het onderhavige Commissievoorstel is afgestemd op het voorstel van de Commissie voor een beschikking van de Raad betreffende de bevordering van energiebesparing in de Gemeenschap (het SAVE-programma)⁽²⁾. Reden daarvoor is dat in het laatstgenoemde voorstel algemene normen en specifieke acties worden ingesteld die mede bepalend zijn voor de vraagstukken waarvoor dit Commissievoorstel een oplossing moet bieden.

1.2. Die benadering kan en moet leiden tot vereenvoudiging van de procedures. Het gevolg daarvan is zekerheid voor de producenten, veiligheid voor de consumenten en de nodige garanties voor hen die met de installatie en het onderhoud van de verwarmingsketels belast zijn. In het kader van het Commissievoorstel ter bevordering van energiebesparing zou ook de nog uit te vaardigen richtlijn inzake met vloeibare brandstoffen gestookte toestellen in overeenstemming moeten worden gebracht met de Richtlijn voor gastoestellen⁽³⁾.

1.3. Het onderhavige Commissievoorstel komt bovenop de hiervoor al genoemde zeer onlangs (op 29 juni 1990) door de Raad goedgekeurde Richtlijn 90/396/EEG inzake gastoestellen. In deze richtlijn zijn zowel de veiligheidsvoorschriften voor deze apparaten als de voorschriften t.a.v. een rationeel energiegebruik (rendement) vastgelegd. Op basis van deze richtlijn heeft de

⁽¹⁾ PB nr. C 292 van 22. 11. 1990, blz. 8.

⁽²⁾ PB nr. C 301 van 30. 11. 1990, blz. 11.

⁽³⁾ Richtlijn 90/396/EEG in PB nr. L 196 van 26. 7. 1990, blz. 15 e.v.